

Inatsisartut Erhvervs- og Råstofudvalg
/HER

19. maj 2020
Sags nr.: 2020 - 8086

Postboks 930
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 68 00
Fax (+299) 43 02
E-mail: asn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

I forbindelse med indkaldelse til åbent samråd med Erhvervs- og Råstofudvalget torsdag den 14. maj 2020, kl. 13.00 i mødelokale Erling Høegh.

I medfør af § 19 i Inatsisartuts forretningsorden indkaldte Erhvervs- og Råstofudvalget Naalakkersuisoq for Finanser og Råstoffer til samråd vedr. status på aktiviteter inden for råstofområdet, herunder lempelser af selskabsforpligtelser som følge af coronavirus-situationen, orientering om licenser omfattende radioaktive mineraler, Naalakkersuisuts aftale med den amerikanske regering vedr. midler til særligt råstofområdet, samt om fremdriften i nedsættelse af Råstofkommissionen.

Hermed fremsendes der efterfølgende et notat på grønlandsk og dansk med svar på de foranstående spørgsmål samt opfølgning på 2 spørgsmål, der er henvist til skriftlig besvarelse.

Erhvervs- og Råstofudvalgets bemærkninger og spørgsmål:

1. Udvalget ønsker en orientering om Naalakkersuisuts lempelse af råstofsleskabernes forpligtelser som følge af coronavirus-situationen.

a) Hvad består lempelserne konkret i?

SVAR: Naalakkersuisoq for Finanser og Råstoffer har fremsendt en orientering til Erhvervs- og Råstofudvalget ved brev af 4. maj 2020 om midlertidige lempelser af vilkår for råstofindustrien som følge af COVID19 krisen. Orienteringen omhandlede de seneste to tiltag; Myndighedsbetaling og sikkerhedsstillelse.

Lempelserne består i tre konkrete tiltag:

- 1) De årlige efterforskningsforpligtelser, som er det beløb, som selskaber minimum skal bruge på efterforskning i et givent år, er for alle efterforskningstilladelser med eneret sat til 0 kr. i 2020.

Beslutning truffet af Naalakkersuisut d. 2. april 2020.

- 2) Den kvartalsvise opkrævning for myndighedsbehandling for 2020 og skyldige beløb hertil er udskudt, og vil blive opkrævet sammen med opkrævningen for 3. kvartal 2021.

Beslutning truffet af Naalakkersuisut d. 30. april 2020 og fremsendt til Erhvervs- og Råstofudvalget ved orientering af 4. maj 2020.

- 3) Under visse forudsætninger kan rettighedshavere, som har stillet økonomisk sikkerhed for reetablering og miljømonitorering af tilladelsesområder, få frigivet op til 50 % af sikkerhedsstillelsen.

Beslutning truffet af Naalakkersuisut d. 30. april 2020 og fremsendt til Erhvervs- og Råstofudvalget ved orientering af 4. maj 2020.

- b) Hvilke konsekvenser anser Naalakkersuisut at lempelserne vil få for selskaberne og Landskassen på hhv. kort og langt sigt?**

SVAR:

Vedrørende efterforskningsforpligtelsen

Det først tiltag vedr. efterforskningsforpligtelsen lemper Selvstyrets normale krav til efterforskningsselskabernes minimums-aktiviteter for 2020. Selskaberne vil formodentlig pga. rejserestriktioner have svært ved at få gennemført allerede planlagte aktiviteter i sommeren 2020.

Umiddelbart har dette tiltag ingen konsekvenser for indtægter og udgifter i henhold til Finansloven.

Alternativet til at eftergive efterforskningsforpligtelsen for 2020 er, at efterforskningsselskaberne kan overføre forpligtelsen i 2021, hvor den så kræves gennemført. Hvis det ikke kan lade sig gøre at gennemføre et efterforskningsprogram i 2021 med videreførte

krav fra 2020, så kan Naalakkersuisut kræve betalt ½ delen af det samlede krav eller en tilbageførsel af tilladelsen.

Naalakkersuisut er altid i vurdering om sådanne restriktioner nødt til at tage saglige, faglige og proportionale hensyn, hvorfor Naalakkersuisoq for Finanser og Råstoffer løbende vil tage en vurdering af situationen og evt. en vurdering af de mere længere rækkende virkninger af COVID19 situationen.

Naalakkersuisut har foretaget lignende foranstaltninger i 1999 og i perioden 2015 - 2018. De foregående lempelser skyldtes den daværende globale økonomiske afmatning.

Vedrørende myndighedsbetaling

Tiltag vedr. udskydelse af myndighedsbetalingen er en betalingskredit. Dette har umiddelbart positiv betydning for den likvide beholdning i selskaberne.

Som angivet i den tidligere fremsendte orientering til udvalget, forventes det, at der ved udgangen af 2. kvartal 2021 er en samlet gæld til Grønlands Selvstyre vedrørende myndighedsbehandling på råstofområdet at udgøre ca. 14 mio. kr.

Eventuelle tab kan som udgangspunkt håndteres på tre forskellige måder:

1. Mindre tab afholdes på Departementet for Råstoffers finanskonti,
2. Større tab, som resulterer i driftsmæssige underskud, afholdes på Departementet for Råstoffers finanskonti, mod afgivelse af regnskabsmæssige forklaringer,
3. som alternativ til (2) kan større tab finansieres ved en tillægsbevilling.

Jeg er i gang med og vil snarest muligt sikre mig, at der bliver udarbejdet, godkendt og fremsendt en tillægsbevilling til Finansudvalget, som bemyndiger Naalakkersuisut til at kunne overføre et merforbrug i en størrelsesorden på op til ca. 20 mio. kr. på hovedkonto 66.01.05

Vedrørende sikkerhedsstillelsen

En nedsættelse af sikkerhedsstillelsen ikke vil have nogen effekt på finansloven.

Oversigt over tilladelser, hvor sikkerhedsstillelse kan frigives
 Naalakkersuisut har den 30. april 2020 godkendt at op til 50 % af sikkerhedsstillelse i form af kontant deponering kan frigives til rettighedshaver. Beløbet skal tilbageføres indenfor 2 år.

Tilladelse	Rettighedshaver	Samlet beløb deponeret pr. 27. marts 2020	Beløb som kan frigives
2016-30	Ironbark A/S	13.775.170	6.887.585
2015-39	Hudson Greenland A/S	10.000.000	5.000.000
2014-21	Greenland Ruby A/S	17.123.242	8.561.621
2008-29	Black Angel Mining A/S	7.927.480	3.963.740
2015-08	Dundas Titanium A/S	1.987.136	993.568
I ALT		Ca.	25.000.000

Følgende rettighedshavere vil ikke få frigivet sikkerhedsstillelse:

Tilladelse	Rettighedshaver	Samlet beløb deponeret pr. 27. marts 2020
2013-31	London Mining Greenland A/S	7.462.594
2003-05	Nalunaq A/S	2.646.497

Generelt betragtning om hjælp til branchen

Naalakkersuisut forventer, at tiltagene kan understøtte rettighedshaverne under COVID-19-krisen, hvor nogle rettighedshavere kan have behov for, men svært ved at opnå den nødvendige finansiering. Der forventes endvidere, at tiltagene kan være med til at opretholde den store interesse for mineralefterforskning og -udnyttelse i Grønland samt sende et positivt signal til råstofbranchen om, at Grønland er villig til, at hjælpe industrien lidt på vej i en svær tid.

- c) **Har Naalakkersuisut planer om at yde støtte til virksomheder inden for råstofsektoren, ud over de generelle hjælpepakker, der også omfatter andre erhvervsområder?**

SVAR:

På nuværende tidspunkt er der ikke planer om at indføre yderligere særskilte støtteordninger for virksomheder inden for råstofsektoren.

Det skal dog understreges, at Naalakkersuisut altid i vurdering af situationen vil tage saglige, faglige og proportionale hensyn, hvorfor Naalakkersuisut for Finansier og Råstoffer løbende vil vurdere situationen og evt. konsekvenser af de mere længere rækende virkninger af COVID19 situationen for råstofindustrien.

Råstofbranchen er en meget hårdfør branche og der har igennem tiden været mange og markante udsving i udbud og efterspørgsel og herunder påvirkninger af investeringer i branchen. Så det er ikke noget nyt at komme igennem en krise og mange i branchen tilkender også, at de nok skal komme helskinnet igennem på den ene eller anden måde. Det kan godt være at enkelte selskaber går konkurs, men som branche, så skal der nok komme positive tider igen.

2. **Udvalget ønsker en orientering om aktiviteterne inden for råstofområdet, særligt i relation til licenser der omfatter mineraliske forekomster, der indeholder radioaktive stoffer i et omfang, hvor disse kan indgå som biprodukt, eller hvor stofferne kan have negative effekter på nærmiljøet i forbindelse med efterforskning og udvinding.**

- a) **Såfremt der skal foretages en prioritering af, hvilket af de to sydgrønlandske projekter; Kvanefjeldsprojektet eller projektet ved Kringlerne, finder Naalakkersuisut det mest hensigtsmæssigt at prioritere?**

SVAR:

Umiddelbart har Naalakkersuisut ikke til hensigt at foretage en prioritering af de to projekter i Sydgrønland. For nuværende er Naalakkersuisut ikke i besiddelse af oplysninger, som angår, at det er nødvendigt at foretage en prioritering.

- b) **Indeholder mineralerne i det to omtalte projekter (i spm. a) uran eller andre radioaktive stoffer i en koncentration der er større end 60 ppm?**

SVAR:

Kvanefjeldsprojektet indeholder uran. Det gør Kringlerne ikke.

Kvanefjeld har i gennemsnit 0,03% (300 ppm Uran) og 800 – 1,000 ppm Thorium.

Kringlerne har i gennemsnit 22 ppm U og Th 55 ppm.

Kvanefjeld har således over 60 ppm U og Kringlerne har ikke.

- c) **Hvorledes sikrer Naalakkersuisut, at grundlæggende menneskerettigheder overholdes i forbindelse med åbning af en, eller begge, miner ved Kvanefjeldet hhv. Kringlerne?**

SVAR:

Med hensyn til rettigheder som oprindelige folk, så har vi som et folk – først med indførelsen af hjemmestyre og senere selvstyre – opnået en høj grad af suverænitet på en lang række afgørende områder, herunder retten og ejerskabet til vores land og vores ressourcer, samt arbejdet med menneskerettigheder/borgerrettigheder. Denne suverænitet gælder også i forhold til forvaltningen af de mineralske ressourcer i vores land, hvor vores parlamentarikere, gennem demokratiske processer i Inatsisartut, har valgt den gældende råstofpolitik, herunder i forhold til udvinding af uran.

Befolkningen i Grønland er anerkendt som folk ifølge folkeretten, med retten til selvbestemmelse garanteret i Selvstyreloven. Samtidig er vi majoritet i vores eget land. Vi er således i en noget anderledes situation i forhold til andre oprindelige folk i andre lande. Naalakkersuisut mener derfor internt i Grønland, at fokus bør være på borgernes rettigheder. Inddragelse af borgernes rettigheder er berørt i ovenstående beskrivelse af processen ift. VVM og VSB.

Eks. Greenland Minerals A/S:

- I forbindelse med den 35 dages forhøring fra aug-okt 2014 blev der i alt modtaget 12 hørings svar.
- På baggrund af forhøringen er der udarbejdet et opdateret Terms of Reference (kommissorium) og en hvidbog indeholdende alle hørings svar.

- Det forventes at Kuannersuit projektet går i offentlig høring i løbet af 2020 med udgangspunkt i en VSB- og VVM-redegørelse.
- Der vil blive afholdt en række høringsmøder.

Derudover er der afholdt en lang række offentlige møder, som er uranrelateret:

- I juni 2014: Repræsentanter fra Selvstyret, DCE og GEUS var på uranoplysningstur til Uummannaq, Ilulissat, Aasiaat, Kangerlussuaq og Sisimiut. KNR producerede tv-udsendelser på dansk og grønlandsk.
- maj/juni og august 2015: Repræsentanter fra Selvstyret, DCE, GEUS og AAU var på uranoplysningstur til Maniitsoq, Nuuk, Paamiut, Narsaq, Qaqortoq, Nanortalik, Narsarsuaq og Qassiarsuk i maj/juni og august 2015. KNR lavede radio-udsendelser.
- Forskellige Naalakkersuisut medlemmer har i årenes løb deltaget i borgermøder i bl.a. Sydgrønland, hvor uran også har været drøftet.
- Der forventes en række offentlige høringsmøder i løbet af 2020 i forbindelse med ansøgning om udnyttelse af Kuannersuit forekomsten.
- GME har derudover afholdt en række informations- og interessentmøder i årenes løb.

Publikation som er uranrelateret

- Alene i de sidste to år er der udarbejdet og offentliggjort følgende publikationer relateret til uran.
- Rejserapport vedr. urantur til Australien (2014).
- Rejserapport vedr. urantur til Canada (2015).
- Information og fakta om udvinding af uran i Grønland (Uran 2015).
- Responsum om udenrigspolitiske beføjelser i forhold til uran.
- Derudover er der tidligere udarbejdet en række publikationer såsom en uranredegørelse (bind 1+2), uranfolder, rapport om uranudvinding og eksport, rapport om forhold vedr. ophævelse af nultolerancepolitikken, oversigt over internationale forpligtelser, information om Kvanefjeldet og mange flere.

Formidling:

- Alle publikationer, inklusiv ovenstående samt øvrige råstofrelaterede rapporter såsom VSB redegørelser og IBA aftaler, kan findes på www.naalakkersuisut.gl.
- KNR har sendt direkte radio fra uranborgermødet i Narsaq i maj 2015.
- KNR har produceret en tv-udsendelse i 2 dele om uranoplysningsturen i juni 2014.
- GEUS publikationen om uran er rundsendt som indstiksavis i Sermitsiaq og AG i uge 39/40 2015. Publikationen er derudover rundsendt til borgermøder og Kujalleq Kommune, gymnasier og samtlige bygdekontorer.
- Formidling af råstofaktiviteter i øvrigt er sket gennem Selvstyrets hjemmeside, aviser, TV, Radio, publikationer og aktiv formidling via bl.a. borgermøder, seminarer og konferencer.

d) Påtænker Naalakkersuisut at inddrage befolkningen i Syd-kommunen, eksempelvis ved afholdelse af en folkeafstemning, såfremt det besluttes at etablere minerne ved Kvanefjeldet eller Kringlerne?

SVAR:

Ifølge råstofloven har en rettighedshaver ret til at få meddelt en udnyttelsestilladelse, hvis rettighedshaveren under en forudgående efterforskningsstilladelse har opfyldt alle vilkår og har påvist og afgrænset en udnyttelige forekomster, som denne agter at udnytte.

Formålet med bestemmelsen er blandt andet at tiltrække råstofselskaber til Grønland. Råstofselskaberne kan næppe forventes at ville investere i efterforskningsaktiviteter i Grønland, hvis de ikke i en vis grad er sikret en ret til at udnytte en fundet ressource, såfremt de i øvrigt har opfyldt de lovmæssige krav.

En folkeafstemning vil sætte spørgsmål ved retten til udnyttelse, idet de vilkår som rettighedshaver i henhold til tilladelsen i øvrigt har opfyldt, dermed ikke nødvendigvis vil medføre en ret til at få meddelt en tilladelse til udnyttelse. Et nej ved en folkeafstemning vil kunne begrænse denne rettighed. Grønlands position som retsstat vil dermed med rette kunne kritiseres. Dette vil utvivlsomt gøre det mindre attraktivt at efterforske mineralske råstoffer i Grønland.

Naalakkersuisut er af den overbevisning, at folkeafstemninger ikke bruges på må og få. I et historisk perspektiv har folkeafstemninger bl.a. relateret sig til store spørgsmål som medlemskab af det daværende Europæiske Fællesskab, indførsel af Hjemmestyret og indførsel af Selvstyret. Der har således været tradition for at folkeafstemninger primært har været anvendt i forhold til suverænitets-overtagelse.

Det ligger Naalakkersuisut meget på sinde at inddrage befolkningen i kommende råstofprojekter.

Det er et lovmæssigt krav, at når et selskab ansøger om tilladelse til udnyttelse, bliver ansøgningen genstand for en offentlig høring. I høringsperioden afholdes der borgermøder i de berørte byer og bygder. Her har alle borgere i Grønland mulighed for at afgive bemærkninger. Efter høringen afsluttes, er det dog Naalakkersuisut som træffer beslutning om hvorvidt der skal meddeles en udnyttelsestilladelse samt hvilke krav, der stilles til projektet.

Naalakkersuisut er valgt gennem en demokratisk proces, og det er Naalakkersuisuts råstofpolitik, som er gældende. Derudover, har Inatsisartut i 2013 besluttet at ophæve nultolerancen overfor udnyttelse af uran. Det er en demokratisk beslutning som Naalakkersuisut er forpligtiget til at følge.

Det er ikke Naalakkersuisut plan, at der vil blive afholdt en folkeafstemning i forbindelse med Kvanefjeld og Kringlerne projekterne.

e) Er USA involveret i råstofprojekterne ved Kvanefjeldet og Kringlerne?

SVAR:

I relation til samarbejdsaftalen mellem US Department of State og Departementet for Råstoffer er der ikke nogle tiltag eller aktiviteter som udelukkende involvere projekterne ved Kvanefjeldet og Kringlerne.

Som en del af samarbejdsaftalen blev der i sommeren 2019 gennemført et samfinansieret airborne hyperspectral undersøgelse over ca. 2.800 km² i området omkring Narsarssuaq and Narsaq, hvor der også blev indsamlet prøvetagninger af mineraler fra hele området. Tilladelsesområderne i regionen var meget samarbejdsvillige til at give adgang til deres eneretsområder samt forskellige andre data. Disse data er ved at blive behandlet og evalueret for at blive frigivet og offentliggjort i 2021.

Der skal venligst gøres opmærksom på, at efterforsknings- og udnyttelsesselskaberne er private selskaber, og de skal ikke have godkendelse til at indgå forskellige samarbejder af teknisk, finansiel eller rådgivningsmæssig karakter. Naalakkersuisut vil som hovedregel kun godkende salg og eksport.

Efter hvad vi ved, så er USA's regering ikke direkte involveret i de to nævnte projekter. Det er dog højest sandsynligt, at begge projekter og sikkert flere andre grønlandske projekter har tilnærmet sig regeringen i USA for at søge at få finansiel støtte til deres projekter – især efter den store offentlige interesse, som USA har udvist.

USA er selvfølgelig et meget relevant land at søge private investorer til finansieringen af alle råstofprojekter.

f) Kan Naalakkersuisut generelt oplyse, hvilke råstofprojekter USA er involveret i?

SVAR:

Naalakkersuisut har ikke kendskab til, at USA's regering er involveret i specifikke råstofprojekter. Der er dog stor sandsynlighed for, at private amerikanske investorer er involveret i finansieringen af grønlandske råstofprojekter. Mange af projekterne er nemlig børsnoterede på offentlige børser, hvor der ikke er begrænsninger for hvem der kan investere i selskaberne.

Som led i vores almindelige markedsføring af råstofpotentialet i Grønland har Naalakkersuisut mødt mange forskellige private investorer fra mange forskellige lande. Ligeledes er det helt normalt i markedsføringsøjemed, at regeringsrepræsentanter også fra USA, Kina og andre lande søger information om, hvad der er af muligheder i Grønland.

g) Kan Naalakkersuisut oplyse, hvor tailings og andet affald fra miner, der involverer udvinding af mineraler med radioaktive stoffer planlægges placeret?

SVAR: (Til besvarelse af dette spørgsmål er der indhentet svar fra Miljøstyrelsen for Råstofområdet)

Oplysninger om de foreslåede opbevaringssteder i forbindelse med eksempelvis Kuannersuit, er en obligatorisk del af - og blev

offentliggjort i de projektbeskrivelser, der var i offentlig høring fra august til oktober 2014.

Oplysningerne er tilgængelige på Naalakkersuisuts høringsportal og i materiale fra de høringsmøder og informationsmøder, der er afholdt efterfølgende. Materiale fra disse møder ligger også på Naalakkersuisuts hjemmeside.

- h) Såfremt det stadig er planen at affaldet f.eks. deponeres overfor Narsaq's vandreservoir, ved søen Taseq, kan Naalakkersuisut da oplyse om man vil holde skærpet kontrol med byens vandforsyning? Og i givet fald hvordan?**

SVAR: *(Til besvarelse af dette spørgsmål er der indhentet svar fra Miljøstyrelsen for Råstofområdet)*

Råstofmyndigheden fører generelt tilsyn og kontrol med alle miljøpåvirkende aktiviteter i forbindelse med mineprojekter efter råstoflovens miljøregler i kapitel 13. Råstofmyndigheden fører også tilsyn med, at råstoflovens bestemmelser og øvrige vilkår i tilladelser og godkendelser bliver overholdt, i overensstemmelse med råstoflovens §86, stk. 2.

Hvordan en overvågning helt konkret skal udføres, bliver endeligt fastlagt når VVM-redegørelsen er godkendt og når de afsluttende projektdetaljer bliver godkendt efterfølgende, såfremt Naalakkersuisut har godkendt at udstede en udnyttelsestilladelse for et projekt.

Overvågningsprogrammer bliver skræddersyet til de konkrete projekter og tager højde for de endelige tekniske løsninger for projektet, da hovedprincippet jf. råstofloven er at følge bedste miljøpraksis og anvende den bedste tilgængelige teknologi til projektet.

- i) Vil medlemmerne af Inatsisartut blive orienteret og inddraget vedrørende vurderinger af beskyttelse af miljø, natur og folkesundhed, såfremt det besluttet at etablere miner, der involverer radioaktive mineraler eller stoffer?**

SVAR:

Inatsisartut vil blive orienteret forud for meddeles af en udnyttelsestilladelse. Dette gælder for alle mineprojekter.

- j) Vil igangsætningen af råstofudvinding, der involverer radioaktive mineraler medføre et behov for at øge forsvars- og sikkerhedsniveauet for Rigsfælleskabet? Vil dette i givet fald involvere USA?**

SVAR (Da spørgsmålet vedrører Departementet for Erhverv, Energi, Forskning og Arbejdsmarked ressortområde, har de afgivet svar på dette spørgsmål):

Da nul-tolerancen for brydning af uran og andre radioaktive mineralske stoffer blev ophævet i 2013 indgik Naalakkersuisut og den danske regering efterfølgende aftale vedrørende de særlige udenrigs-, forsvars- og sikkerhedspolitiske forhold, der knytter sig til udvinding og eksport af uran og andre radioaktive stoffer i Grønland.

Aftalen danner ramme om samarbejde med danske og grønlandske myndigheder om varetagelse af henholdsvis sikkerhedskontrol med nukleart materiale og eksportkontrol med dual-use produkter og teknologi. Samarbejdet er fastlagt i to fælleserklæringer og de to nedenstående love, der er gennemført om dels eksportkontrol af dual-use produkter og teknologi og dels sikkerhedskontrol.

Lov nr. 621 af 08/06/2016 for Grønland om kontrol med den fredelige udnyttelse af nukleart materiale regulerer sikkerhedskontrol med nukleart materiale i Grønland for at sikre en fredelig udnyttelse af uran. Loven betyder at Kongeriget Danmark kan leve op til internationale sikkerhedskontrolforpligtelser på området herunder forpligtelser efter Traktaten om ikke-spredning af kernevåben, IAEA's sikkerhedskontrolaftale og tillægsprotokol. Dertil er reglerne i loven nærmere udmøntet i bekendtgørelse nr. 752 af 10. juli 2019 om sikkerhedskontrol forpligtelser for den fredelige udnyttelse af nukleart materiale mv. i Grønland.

Lov nr. 616 af 08/06/2016 for Grønland om kontrol med eksport af produkter med dobbelt anvendelse betyder at Grønland omfattes af de internationale eksportkontrolregimer, til imødegåelse af terror og spredning af masseødelæggelsesvåben, Nuclear Suppliers Group, Australien Gruppen, Wassenaar og Missile Technology Control Regime. Derudover er reglerne yderligere udmøntet i bekendtgørelse nr. 684 af 22. juli 2003 om kontrol med udførslen af produkter og teknologi med dobbelt anvendelse ("dual-use").

Ovennævnte præciserer ansvarsområder og opgavefordeling mellem danske og grønlandske myndigheder. Samarbejdet mellem Grønland og Danmark er således fastsat i ovennævnte lovgivning og i tilhørende bekendtgørelser, som sikrer at Grønland/Danmark

lever op til de internationale forpligtelser inden for IAEA's regime og overholder internationale aftaler om bl.a. ikke-spredning. Der er således ikke behov for yderligere foranstaltninger eller involvering fra anden side for at sikre at Grønland lever op til sine internationale forpligtelser vedrørende råstofudvinding af radioaktive mineraler.

- k) **I henhold til aftalen mellem Selvstyret og den danske stat fra 2016 er staten hovedansvarlig for eksport af mineraler med radioaktivt indhold, samt mineraler som kan anvendes både civilt og militært (dual use). Er denne aftale fortsat gældende?**

SVAR (Da spørgsmålet vedrører Departementet for Erhverv, Energi, Forskning og Arbejdsmarked ressortområde, har de afgivet svar på dette spørgsmål):

I henhold til aftalen fra 2016 er den danske stat ikke er hovedansvarlig for eksport af mineraler med radioaktivt indhold, samt mineraler som kan anvendes både civilt og militært (dual-use), men udelukkende ansvarlig for de særlige udenrigs-, forsvars- og sikkerhedspolitiske forhold, der knytter sig til udvinding og eksport af uran og andre radioaktive stoffer i Grønland. Grønland har kompetencen inden for råstofområdet, som f.eks. udstedelsen af tilladelse til bl.a. forundersøgelser, efterforskning, udnyttelse og har kontakten og forhandling med ansøgere og rettighedshavere.

Som nævnt i ovenstående besvarelse er samarbejdet, som fastlagt i aftalen, udmøntet i de to love og tilhørende bekendtgørelser, der er gennemført om dels eksportkontrol af dual-use produkter og teknologi og dels sikkerhedskontrol.

- l) **Er den danske stat fuldt ud medinddraget i planerne vedrørende miner der involverer udvinding af radioaktive stoffer, herunder uran?**

SVAR: (Da spørgsmålet vedrører Departementet for Erhverv, Energi, Forskning og Arbejdsmarked ressortområde, har de afgivet svar på dette spørgsmål):

I henhold til ovenstående besvarelser (ad j og k) er den danske stat fuldt ud inddraget. Derudover rapporteres der kvartalsmæssigt hvert år til IAEA via Udenrigsministeriet i Danmark.

Det skal dog pointeres, at Grønland har kompetencen inden for råstofområdet, som f.eks. udstedelsen af tilladelse til bl.a. forundersøgelser, efterforskning, udnyttelse og har kontakten og forhandling med ansøgere og rettighedshavere.

3. Udvalget ønsker en orientering om de amerikanske projektmidler, særligt i relation til råstofområdet.

a) Hvor stort et beløb er tiltænkt råstofområdet?

SVAR:

Der er samlet set tale om 12,1 mio.\$ / 82 mio.kr, som er fordelt på en række underprojekter.

Naalakkersuisut godkendt d. 23. april 2020 at tage imod tilbuddet om samarbejde.

Projektstøtten kan betragtes primært som et amerikansk tilbud om samarbejde indenfor råstof- og miljøspørgsmål samt energi-, erhvervs- og uddannelsesområdet, med en særlig fokus på råstofsektoren.

Der er budgetteret med ca. 8,6 mio. US\$ på råstof- og energiprojekter, som fordeles på forskellige underprojekter.

b) Hvordan påtænker Naalakkersuisut at midlerne konkret skal anvendes?

SVAR:

Det drøftes stadig, hvordan midlerne konkret skal anvendes. Naalakkersuisut ønsker et bredt samarbejde med de amerikanske myndigheder, hvor der blandt andet samarbejdes om indsamling og levering af geologiske data, samt udarbejdelse af retningslinjer mv. med henblik på at skabe endnu mere effektive og gennemsigtig administration.

Hovedformålene inkluderer:

- 1) Støtte til kapacitetsopbygning hvad angår evaluering af projekter, herunder mht. miljø- og samfundsmæssige aspekter samt finansiering og økonomisk gennemførlighed
- 2) Promovere samfundsbevidst mine- og energisektor lovgivning samt tilsyn, der sikre udbytte til Grønland

3) Fremme brug af vedvarende energi i bygder og byer.

Mulige programmer, der støtter målene er:

a) Rådgivning vedrørende og ekspertstudier af mineral og energiområderne.

Det kan inkludere assistance til forbedring af Grønlands internationale konkurrencedygtighed, styrke lovgivning og tilsynskapacitet, så det svarer til internationale standarder, og sikre miljø- og bæredygtig udvikling af miner.

b) Geologisk data administration og fælles geologiske studier.

Dette ville støtte udviklingen af bedst mulige praksis vedrørende forvaltning af videnskabeligt data. Foruden udviklingen af præcise datastruktur, med formålet at tiltrække seriøse investorer.

c) Forundersøgelse af sjældne jordarters gennemførlighed

Mulig uafhængig ekspertundersøgelse for at styrke Departement for Råstoffers forståelse af det tekniske og finansielle krav til projekter vedrørende sjældne jordarter.

d) Råstof- og energiuddannelse

Støtte til Råstofskolen gennem kapacitetsopbygning og udvikling af undervisningsmaterialer

e) Støtte til teknologiske løsninger vedrørende vedvarende energi

Støtte Naalakkersuisuts plan om at udvikle anvendelse af vedvarende energi i Nukissiorfiit.

c) Hvilken indflydelse har den amerikanske regering i forbindelse med anvendelsen af midlerne?

SVAR:

Der skal i samarbejde indgås specifikke og konkrete projektaftaler, hvor de nærmere forhold skal udspecificeres, herunder udbud af konkrete opgaver, betalingsforpligtelser, rettigheder til resultater og data, deadlines mv.

Det er forventeligt for Naalakkersuisut, at alle specifikke og konkrete projektaftaler skal offentliggøres så hurtigt, som de bliver indgået.

- d) **Hvilke rettigheder opnår USA over data, såfremt midlerne eksempelvis anvendes til indsamling af geologiske data?**

SVAR:

Såfremt midlerne bruges til indsamling, fortolkning, analyse m.v. af geologiske data, vil det være en forudsætning for Naalakkersuisut, at alle rettigheder til disse data, fortolkninger, analyser m.v., som minimum skal følge Naalakkersuisuts strategi på området. Det vil sige, at data og resultater mv. skal frit og hurtigt kunne offentliggøres. Målet er, at disse tiltag skal komme Grønland til gavn og ikke tilgodese særinteresser.

4. **Der er på Finansloven afsat midler til nedsættelse af en råstofkommission (hovedkonto 67.01.09) Udvalget ønsker en status på arbejdet med at nedsætte en råstofkommission, herunder:**

- a) **Hvilke overvejelser har Naalakkersuisut gjort sig vedr. indholdet af kommissionens kommissorium?**

SVAR:

Der foreligger et midlertidigt udkast til et kommissorium og forretningsorden for en Råstofkommission.

I udkastet til et kommissorium foreslås det, at kommissionens arbejde skal resultere i anbefalinger til råstoflovgivningen og forvaltningen heraf. Helt konkret er der indtil videre foreslået, at kommissionens opgaver kommer til at bestå i,

- at vurdere Råstoflovens § 18 stk. 3 vedrørende forarbejdning i Grønland,
- at vurdere sikkerhedsstillelsen for anlæg- og feltaktiviteter,
- at vurdere hvordan Råstofmyndighedens sagsbehandling forenkles, og skaber de bedste forudsætninger for at udvikle industrien,
- og vurdere rettighedshavernes efterforskningsforpligtelser og hvilke udgifter der kan medregnes i efterforskningsregnskabet.

Anbefalingerne vil blive forelagt Inatsisartut forinden en godkendelse af Naalakkersuisut.

b) Hvorledes vil Naalakkersuisut sikre inddragelse af relevante aktører?

SVAR:

I førnævnte udkast til kommissorium foreslås det, at Råstofkommissionen vil bestå af 5 medlemmer. Der vil blive udpeget en formand og en næstformand. Medlemmerne vil blive udpeget af Naalakkersuisut, på baggrund af deres faglige viden og erfaring med råstofområdet. Den faglige viden kan være, men begrænser sig ikke til, økonomiske, geologiske, miljømæssige eller retlige forhold inden for råstofområdet.

c) Påtænker Naalakkersuisut at inddrage Inatsisartut – og i givet fald, hvordan?

SVAR:

Både udkast til kommissorium og forretningsorden vil blive sendt i offentlig høring. Det forventes også, at resultaterne af kommissionens arbejde bliver sendt i offentlig høring forinden det forelægges Naalakkersuisut.

Naalakkersuisut har endnu ikke besluttet, hvornår igangsættelsen af kommissionens arbejde skal begynde.

COVID-19 krisen har skabt store økonomiske udfordringer for Grønlands Selvstyre. Udfordringerne kræver, at der bliver foretaget større besparelser i de offentlige budgetter for at sikre en holdbar økonomi. Bevillingen til kommissionens oprettelse og arbejde vil også blive vurderet i relation til om dette var et muligt sparetiltag og dermed være med til at mindske hullet i de offentlige budgetter.

-oOo-

Der blev under samrådet aftalt, at der kunne svares skriftlig på følgende spørgsmål:

Tillie Martinussen, Samarbejdspartiet, spurgte om, hvordan Departementet for Råstoffer har udført sin tilsynsvirksomhed under COVID19 krisen.

Departementet for Råstoffer har under COVID19-krisen været underlagt restriktioner og påbud på lige fod med de øvrige myndigheder. Derfor har der ikke været

mulighed at føre fysisk tilsyn med aktiviteter i de aktive miner hos Greenland Ruby og Hudson Resources. Der har dog været løbende kontakt med selskaberne og især har beredskab ift. COVID19 været centrale elementer i dialogen. Ligeledes har Departementet været behjælpelig med forståelse og håndtering af rejserestriktioner for medarbejderne i minerne.

Departementet for Råstoffer er endvidere ressortområde for sagsbehandling vedr. VSB, IBA og socioøkonomiske forhold, hvortil tilsyn under COVID19 krisen er udført på samme måde som det øvrige tilsyn nævnt overfor.

Múte Bourup Egede, Inuit Ataqatigiit: Spørgsmål om hvem, der har søgt om efterforskningstilladelse i Sydgrønland.

Det er normal praksis, at ansøgere til efterforskning ikke bliver bekendtgjort i den offentlige høringsproces. Høringsmaterialet, der bliver udsendt ifm. ansøgningen angiver bl.a., hvilket område, der ansøges om, og hvad der ønskes efterforskes.

Konkret kan der ikke be- eller afkræftes, om det nævnte selskab Orano har søgt en efterforskningstilladelse.

Det kan dog bekræftes, at der er ansøgt to efterforskningsområder i Sydgrønland, hvor målet med efterforskningen bl.a. er uran.

Det kan endvidere bekræftes, at Bluejay Mining plc. via deres datterselskab Disko Exploration Ltd. har fået tildelt to efterforskningstilladelser i Sydgrønland. Tilladelseerne hedder 2020-03 og 2020-22 har henholdsvis arealstørrelserne 1.014 km² og 1.011 km². Begge tilladelser er tildelt pr. 18. marts 2020. Tilladelseerne er endvidere begge givet på standardvilkår, hvilket vil sige, at der bl.a. ikke er givet tilladelse til efterforskning efter radioaktive mineraler, jf. standardvilkår for efterforskning efter mineraler pkt. 101. Departementet for Råstoffer har via Råstofstyrelsen allerede d. 23. april 2020 gjort selskabet opmærksom på, at deres informationer på deres hjemmeside, kan være misvisende.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Vittus Qujaukitsoq

Naalakkersuisoq for Finanser og Råstoffer